

Ngày soạn: 18/2/2023

Ngày dạy: 23/2/2023

Tiết 39 - Bài 14 :

BA LẦN KHÁNG CHIẾN CHỐNG QUÂN XÂM LƯỢC MÔNG – NGUYÊN (tiết 1)

I. MỤC TIÊU :

Học xong bài học, HS đạt được:

1.Kiến thức:

- Lập được sơ đồ diễn biến chính của cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Mông Cổ năm 1258.
- Nêu được nguyên nhân thắng lợi, rút ra bài học kinh nghiệm về cách đánh giặc của dân tộc ta trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Mông Cổ
- Đánh giá được vai trò của các nhân vật lịch sử tiêu biểu thời Trần :Trần Thủ Độ, Trần Thái Tông trong cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ xâm lược lần thứ nhất.

2. Năng lực

- Năng lực chung
 - + Tự chủ và tự học: Tự đặt được mục tiêu học tập để nỗ lực phấn đấu thực hiện.
 - + Giao tiếp và hợp tác: Hiểu rõ nhiệm vụ cá nhân, nhóm; đánh giá được khả năng của mình và tự nhận công việc phù hợp bản thân.
 - + Giải quyết vấn đề sáng tạo: Phân tích, tóm tắt những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau để hoàn thành nhiệm vụ.
- Năng lực chuyên biệt
 - + Rèn luyện kĩ năng quan sát, sử dụng bản đồ: Sử dụng bản đồ đóng vai tường thuật lại diễn biến cuộc kháng chiến.
 - + Rèn luyện kĩ năng khai thác thông tin qua tranh ảnh/video: Theo dõi đoạn video nhận xét sức mạnh của quân Mông Cổ.
 - + Biết đánh giá, giải thích các sự kiện lịch sử: Vì sao quân Mông Cổ mạnh nhưng vẫn thua.

3. Phẩm chất:

- Chăm chỉ : có ý thức chăm chỉ học tập ,tìm hiểu về lịch sử dân tộc và thế giới
- Trách nhiệm : có trách nhiệm trong tìm hiểu lịch sử và cùng trao đổi trong học tập
- Yêu nước : tinh thần yêu nước, ý thức bảo vệ độc lập dân tộc trước nguy cơ bị xâm lược.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1.Giáo viên

- Giáo án biên soạn theo định hướng phát triển năng lực.
- Phiếu học tập, bảng phụ

- Một số tư liệu có liên quan.
- Máy tính, máy chiếu, loa

2. Học sinh

- Đọc trước sách giáo khoa và hoàn thành các nhiệm vụ được giao.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: Khởi động

a. Mục tiêu: Giúp khơi gợi tính tò mò, sự sôi nổi của HS, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b. Nội dung: HS quan sát máy chiếu, vận dụng kiến thức đã học để thực hiện nhiệm vụ

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập.

GV cho 1 HS đóng vai là nhà thông thái để trả lời các câu hỏi mà các bạn trong lớp đưa ra

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập.

- HS trong lớp đặt câu hỏi
- GV hướng dẫn, theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV mời đại diện HS trả lời câu hỏi.
- GV mời HS khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Đánh giá, chuẩn kiến thức

GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, bổ sung, chuyển sang nội dung mới.

Sản phẩm dự kiến

Các nội dung về giáo dục, nghệ thuật, y học dưới thời Trần

Thế kỉ XVIII, nhà nước phong kiến Mông Cổ được thành lập, tiến hành xâm lược nhiều nước khắp lục địa Á- Âu. Nước Đại Việt cũng không nằm ngoài con đường chinh phạt của họ. Vậy quân dân Đại Việt đã chuẩn bị, tổ chức đánh giặc như thế nào, kết quả ra sao?

Hoạt động 2. Hình thành kiến thức

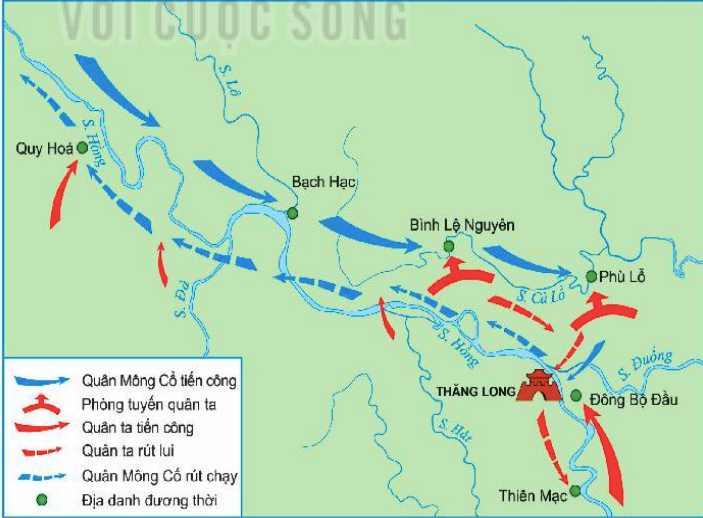
1. Cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258.

a. Mục tiêu: Lập được sơ đồ diễn biến chính của cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Mông Cổ, nêu được nguyên nhân thắng lợi của cuộc kháng chiến.

b. Nội dung: HS quan sát máy chiếu, sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động dạy - học	Sản phẩm dự kiến
Bước 1. Chuyển giao nhiệm vụ học tập GV yêu cầu HS đọc SGK xem video tư liệu kết hợp phần nội dung kiến thức đã chuẩn bị ở nhà và trả lời câu hỏi <i>? Em có nhận xét gì về sức mạnh của quân Mông Cổ?</i> <i>? Vì sao quân Mông Cổ xâm lược Đại Việt ?</i> <i>? Để xâm lược nước ta quân Mông Cổ đã chuẩn bị những gì?</i> <i>? Trước nguy cơ xâm lược và trước thế lực hùng mạnh của quân Mông Cổ thái độ của vương triều Trần và nhân dân Đại Việt như thế nào?</i> <i>? Em có suy nghĩ về hành động của vua Trần?</i> - Hoạt động nhóm 3 bàn - 6 bạn - nhóm (5 phút) GV yêu cầu HS đọc SGK ,xem video tư liệu,dựa vào lược đồ và đóng vai là nhân vật lịch sử trình bày diễn biến cuộc kháng chiến Hình 1. Lược đồ cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258	1.Cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258. - Nguyên nhân : Năm 1257 để chuẩn bị xâm lược Đại Việt,vua Mông Cổ đã cử sứ giả đến thành Thăng Long dụ hàng. - Diễn biến :

- Thảo luận cặp đôi bàn - 2 bạn (3 phút)
? Câu nói của Trần Thủ Độ thể hiện điều gì về tinh thần đánh giặc của quân dân nhà Trần ?
 GV yêu cầu HS hoàn thành phiếu học tập theo kỹ thuật 5W1H

Phiếu học tập 5W1H: Tìm hiểu về cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ	
WHY (Vì sao - Nguyên nhân)	
WHEN (Khi nào - Thời gian)	
WHERE (Ở đâu - Địa danh tiêu biểu)	
WHAT (Cái gì - Đánh giặc gì? Tướng giặc tên gì?)	
WHO (Ai - Người lãnh đạo cuộc kháng chiến?)	
HOW (Như thế nào - Kế sách)	

- **Hoạt động nhóm** 3 bàn - 6 bạn - 4 nhóm (3 phút)

Nhóm 1 + 2 thảo luận: kế sách vườn không nhà trống được thực hiện như thế nào ? Tác dụng của kế sách đó ?

Nhóm 3 + 4 thảo luận: Vì sao quân Mông Cổ mạnh mà vẫn bị quân ta đánh bại?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS suy nghĩ cá nhân và thảo luận nhóm.

GV hướng dẫn, hỗ trợ các em thảo luận nhóm

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

GV:

- Yêu cầu HS trả lời, yêu cầu đại diện nhóm trình bày.

- Hướng dẫn HS trình bày, nhận xét (nếu cần).

HS:

- Trả lời câu hỏi của GV.

Phiếu học tập 5W1H: Tìm hiểu về cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ	
WHY (Vì sao - Nguyên nhân)	Mông Cổ đưa 3 vạn quân sang xâm lược nước ta
WHEN (Khi nào - Thời gian)	Tháng 1, Năm 1258
WHERE (Ở đâu - Địa danh tiêu biểu)	Bình Lệ Nguyên, Đông Bộ Đầu
WHAT (Cái gì - Đánh giặc gì? Tướng giặc tên gì?)	Quân Mông Cổ; Ngột Lương Hợp Thai
WHO (Ai - Người lãnh đạo cuộc kháng chiến?)	Trần Thái Tông, Trần Thủ Độ
HOW (Như thế nào - Kế sách)	“Vườn không nhà trống”

- Kết quả : Cuộc kháng chiến kết thúc thắng lợi.

- Đại diện nhóm trình bày sản phẩm của nhóm. - HS các nhóm còn lại quan sát, theo dõi nhóm bạn trình bày và bổ sung cho nhóm bạn (nếu cần). Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập - Nhận xét về thái độ học tập & sản phẩm học tập của HS. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh. - GV mở rộng sang cuộc kháng chiến giai đoạn sau - Cuộc kháng chiến chống quân Mông-Nguyên năm 1285	
--	--

Hoạt động 3: Luyện tập

a. Mục tiêu: Nhằm củng cố, hệ thống hóa, hoàn thiện kiến thức mới mà HS đã được lĩnh hội ở hoạt động hình thành kiến thức

b. Nội dung: HS quan sát máy chiếu, sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: GV giao nhiệm vụ cho HS

GV đưa ra các câu hỏi trắc nghiệm ôn tập kiến thức vừa học cho HS

Câu 1: Âm mưu của Mông Cổ trong chiến tranh xâm lược Đại Việt lần 1 là gì?

Câu 2: Trước nguy cơ bị quân Mông Cổ xâm lược, triều đình nhà Trần đã có thái độ như thế nào?

Câu 3: Trận đánh lớn nhất trong cuộc kháng chiến chống Mông Cổ lần thứ nhất là trận đánh nào ?

Câu 4: "Đầu thần chưa rơi xuống đất, xin bệ hạ đừng lo". Là câu nói của ai?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của GV

- GV hướng dẫn cho HS trả lời câu hỏi

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi.

- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn (nếu cần).

Bước 4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét bài làm của HS. Chuẩn kiến thức.

Dự kiến sản phẩm

Câu 1: Xâm lược Đại Việt để làm bàn đạp tấn công Nam Tống.

Câu 2: Kiên quyết chống giặc và tích cực chuẩn bị kháng chiến.

Câu 3: Trần Đông Bộ Đầu

Câu 4: Thái sư Trần Thủ Độ

Hoạt động 4. Vận dụng

a. Mục tiêu: Giúp học sinh nắm lại các kiến thức vừa tìm hiểu để vận dụng

b. Nội dung: HS quan sát máy chiếu, sử dụng SGK và vận dụng kiến thức đã học để trả lời câu hỏi.

c. Sản phẩm: Bài làm của HS

d. Tổ chức thực hiện

Bước 1: GV giao nhiệm vụ 1 cho HS

Bài tập: Theo em bài học kinh nghiệm về cách đánh giặc của dân tộc ta trong cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ lần thứ nhất là gì?

Bước 2: HS tiếp nhận, thực hiện nhiệm vụ:

Bước 3: HS trình bày

Bước 4: GV nhận xét, chuẩn kiến thức.

*** Hướng dẫn HS học bài ở nhà :**

- Ôn tập những nội dung đã học ở phần 1- bài 14
- Tập tường thuật lại diễn biến cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ năm 1258
- Đọc trước phần 2 cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Mông - Nguyên 1285
- Em hãy sưu tầm những hình ảnh, câu nói và các nhân vật kháng chiến chống quân Mông Cổ lần thứ nhất ?